

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets Rabobank Molenplein, Ter Apel

projectnummer: 023.08.50.00.00

Onderwerp: Actualisatie natuurtoets Rabobank Molenplein, Ter Apel

Datum: 26-04-2021

Inleiding

KADER

In het kader van plannen voor herontwikkeling van het voormalige gebouw van de Rabobank aan het Molenplein in Ter Apel, is in 2018 een quickscan ecologie uitgevoerd door Natuurbank Overijssel. Daarna zijn de plannen veranderd en wordt nu een bestemmingplan gemaakt voor de bouw van een pand voor detailhandel en 20 appartementen.

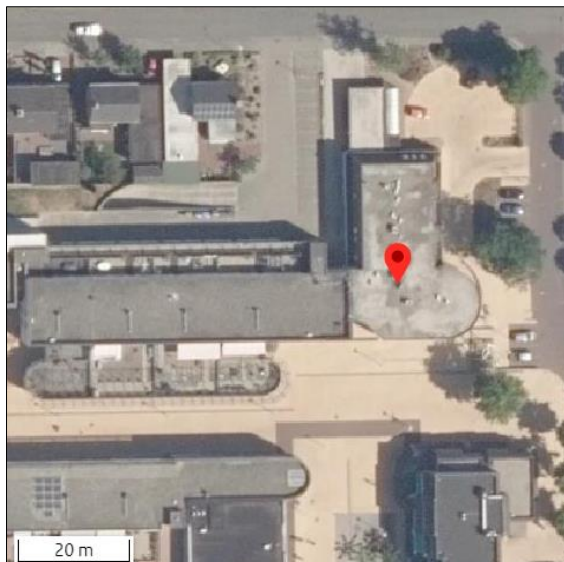
Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een opnieuw een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 7 april 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, regen/natte sneeuw, circa 4°C en een matige wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt aan het Molenplein 1a in Ter Apel en omvat een voormalig bankgebouw van de Rabobank. Het gebouw stond ten tijde van het veldbezoek leeg. Het gebouw is opgetrokken uit glazuurd baksteen, heeft twee bouwlagen, een plat dak en een afgeknot schilddak met bitumen leien. Aan de westzijde grenst het gebouw aan een appartementencomplex. In het noorden, oosten en zuiden zijn verharding en parkeerplaatsen aanwezig. Er staan rondom het gebouw vijf bomen. Daarnaast liggen er een paar groenstroken bij de parkeerplaats aan de oostzijde. Er is geen permanent oppervlaktewater aanwezig.

De plannen bestaan uit de bouw van een pand voor detailhandel met hierboven appartementen. Hiervoor wordt de bebouwing gesloopt en vegetatie, opgaande beplanting en verharding verwijderd.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood). Bron kaartenondergrond: www.satellietdataportaal.nl

Foto's 1/m 4. Linksboven: de noordzijde van het gebouw. Rechtsboven de groenstrook langs noordzijde. Linksonder de oostzijde van het gebouw. Rechsonder de zuidzijde van het gebouw

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF © 13 april 2021 10:55:38) blijkt dat in de directe omgeving (kilometerhok 267 - 544) van het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en een dagvlindersoort (grote weerschijnvlinder).

Het plangebied is grotendeels verhard. De vegetatie in het gebied bestaat voornamelijk uit een aangelegde groenstrook en vijf bomen, namelijk berk en beuk. Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten niet in het plangebied te verwachten.

Uit de omgeving zijn gierzwaluw of huismus, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn bekend (NDFF). Het platte dak biedt geen geschikte nestgelegenheid voor deze soorten.

In de bomen zijn geen nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest, zoals buizerd, aangetroffen. Het plangebied is door de inrichting met veel verharding, maar marginaal geschikt als foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus die in de omgeving van het plangebied kan broeden. In de bomen kan een algemene soort als merel een nest bouwen. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

In de omgeving zijn gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis aangetroffen (NDFF). Van deze waargenomen soorten is gewone dwergvleermuis een gebouwbewonende soort. In het gebouw zijn aan de noord-, oost- en zijde diverse open stootvoegen aanwezig, waar vleermuizen de spouw in kunnen.

Het plangebied zal, gezien de inrichting maar marginaal onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis. Verder zijn in het plangebied zijn geen groenstroken aanwezig die een onderdeel kunnen vormen van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, die dienst kan doen als essentiële vliegroute.

De groenstroken vormen maar marginaal geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende egel (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen niet-vrijgestelde zoogdiersoorten bekend (NDFF). Deze worden gezien de inrichting van het plangebied ook niet verwacht.

De aanwezigheid van beschermde soorten uit de soortgroepen amfibieën, vissen, reptielen en ongewervelden kan gezien de afwezigheid van geschikt biotoop en/of waarnemingen uitgesloten worden.

TOETSING

Als gevolg van de sloop van de bebouwing in het gebied kunnen vleermuisverblijfplaatsen verloren gaan. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of vleermuizen verblijfplaatsen hebben in het gebouw. Als foerageergebied zal het gebied bij de werkzaamheden niet ongeschikter worden voor de te verwachten vleermuissoorten van bebouwde omgeving dan dat het nu al is. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen treden dan ook niet op.

Bij uitvoering van het plan zal er niks veranderen aan het nu al marginaal geschikte foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden dan ook niet op. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ont-heffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedenbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND EN NATUURVERBINDINGEN

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor Groningen uitgewerkt in de omgevingsverordening provincie Groningen 2020.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED EN NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied en op 'Bos en natuurgebieden buiten het NNN'. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op circa 14 km van het dichtstbijzijnde, in kader van de Wnb beschermde, Natura 2000-gebied, namelijk 'Ems', over de grens met Duitsland. Op 18 km ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied in Nederland, namelijk 'Drouwenerzand'. Ten oosten van het plangebied ligt een NNN-gebied op circa 650 m afstand. Op circa 1,5 km ten noorden van het plangebied ligt een bosstrook die is aangewezen als natuur buiten het NNN. De graslanden op circa 1,5 km afstand ten noordoosten van het plangebied zijn aangewezen als leefgebied voor akkervogels.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Drouwenerzand'. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Door de ruime afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden zal een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet optreden. Het bevoegd gezag kan wel vragen om een Aeriusberekening om dit te onderbouwen.

Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weide- of akkervogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom en er zijn dus geen beschermde houtopstanden aanwezig waarvoor een kapmelding aangevraagd moet worden.

Conclusie

Voor een toetsing aan de soortenbescherming van de Wnb is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 7 april 2021) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een nog onvoldoende beeld ontstaan van de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in de te slopen bebouwing. Er is nader onderzoek nodig om te bepalen of verblijfplaatsen aanwezig zijn in de bebouwing. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing van de Wnb nodig is. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden zullen niet optreden en het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.